

ÚRAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENIU

252711
(11) (B1)

(22) Prihlášené 03 01 85
(21) (PV 72-85)

(51) Int. Cl.⁴
A 41 G 9/00
D 06 C 7/02
D 06 M 19/00

(40) Zverejnené 12 03 87

(45) Vydané 15 10 88

(75)
Autor vynálezu

ŠTEFEK SLAVOMÍR RNDr., MARTON PAVOL ing., KARPIŠ LADISLAV ing.,
BOBIŠ LADISLAV ing. CSc., BRATISLAVA

(54) Zariadenie na fixáciu perového pruhu pre výrobu labutienky

1

2

Jedná sa o zariadenie na fixáciu perového pruhu pre výrobu labutienky — šatového lemu alebo dekoračného lemu z ozdobného peria. Zariadenie pozostáva z rovnej alebo oblúkovej základacej lišty, ktorá je na hornej strane opatrená v pozdĺžnom smere umiestnenými príslušnými radmi bočných opierok, vystupnutými z nakladacej lišty, medzi ktorými je štrbina pre ostne perového pruhu. Medzi príslušnými radmi bočných opierok sú zástavnicové medzery. Ďalej pozostáva zariadenie z dvoch rozoberateľne alebo nerozoberateľne navzájom prepojených a s nakladacou lištou v mieste, v ktorom sú ostne spojované do súvislého pruhu, súosých prítlačných lišt, medzi ktorými je nakladacia lišta vyberateľne umiestnená a z aspoň jedného fixačného telesa s elementami, napríklad štrbinou, výstupkom, zvierkou a podobnými pre uchytanie nakladacej lišty a/a- lebo prítlačných lišt s perovým pruhom.

Vynález sa týka zariadenia na fixáciu perového pruhu pre výrobu labutienky — šatového alebo dekoračného lemu z celých stvolov alebo zástavicou opatrených častí stvolov ozdobného nefarbeného alebo farbeného peria falošného marabu, marabu, pštrošieho a podobného neupraveného alebo mechanicky, prípadne aj chemicky upraveného.

Doteraz známe vyrábané labutienky pozostávali zo stvolov alebo zástavicou opatrených častí stvolov, ktoré boli slabšími a silnejšími presahujúcimi koncami stvolov alebo ostňov striedavo oproti sebe uložené vo dvoch alebo viacerých vrstvách. Tento perový pruh bol ručne alebo strojovo v priestore ostňov prešíty a zároveň spevnený, spravidla vodiacou niťou. Susediace ostne pritom neboli pozdĺž celého stvolu pevne fixované do jedného pruhu, preto boli mechanické a estetické vlastnosti takejto labutienky pomerne zlé a labutienka mala pomerne krátku životnosť. Aby sa dosiahol charakteristický vzhľad labutienky, takto vytvorený perový pruh bol za účelom lepšieho priestorového rozloženia vetvičiek zástavíc poskrúcaný okolo pozdĺžnej osi, čo spôsobovalo relatívne skrátenie vetvičiek zástavíc a v mieste mechanických narušení alebo zúžení priemeru zväzku stvolov dochádzalo k nerovnomernej priestorovej orientácii vetvičiek a vystúpeniu rušivých plochých miest. Nedokonalá fixácia stvolov pri výrobe labutienky mala za následok aj zhoršenie tvarovacích vlastností labutienky, čo následne sťažovalo jej aplikáciu a použitie najmä na snímateľných doplnkoch šiat a plášteniek, pri kruhovom obvodovom našívaní na čiapky, rukávniky a podobne. U iného druhu labutienky boli stvoly alebo zástavicou opatrené časti stvolov ručne uložené rovnakým smerom do jednej línie. Susedné priliehajúce ostne boli postupne navzájom ručne fixované šitím, lepením, tmelením, svorkami a podobne, zväčša zároveň so súbežne uloženým spevňovacím elementom ako napríklad niťou.

Táto labutienka mala podstatne lepšie kvalitatívne a estetické vlastnosti. Pri aplikácii ju netreba skrúcať a lepšie je využitá dĺžka vetvičiek zástavíc, ktoré sú rovnomernejšie a vzhľadnejšie rozložené. Labutienka je pružnejšia a trvanlivejšia, má lepšiu smerovú prispôsobivosť pre tvarované našívanie.

Ručná výroba takejto labutienky bez zariadenia pre fixáciu ostňov perového pruhu je však obtiažná a neproduktívna. Obtiažne je dosiahnuť najmä rovnobežnosť zástavíc stvolov a rovnomernú vzdialenosť začiatkov ostňov v perovom pruhu, čo je podmienkou pre dosiahnutie požadovaných, resp. dosiahnuteľných mechanických, tepelno-izolačných, estetických a ostatných kvalitatívnych vlastností labutienky.

Uvedené nedostatky odstraňuje zariadenie na fixáciu perového pruhu pre výrobu labutienky, ktoré pozostáva z rovnej alebo oblú-

kovitej nakladacej lišty na hornej strane opatrenej v pozdĺžnom smere umiestnenými prilahlými radmi bočných opierok vystúpnutých z nakladacej lišty, medzi ktorými je ostňová štrbina, pričom medzi prilahlými bočnými opierkami sú zástavicové medzery. Ďalej pozostáva z dvoch rozoberateľne alebo nerozoberateľne navzájom prepojených a nakladacou lištou v mieste, v ktorom sú ostne spojované do súvislého pruhu, súosých prítlačných lišt, medzi ktorými je nakladacia lišta vyberateľne umiestnená a z aspoň jedného fixačného telesa s elementami, napr. štrbinou, výstupkom, zvierkou a podobnými pre uchytenie nakladacej lišty a/alebo prítlačných lišt s perovým pruhom. Nakladacia lišta má s výhodou profil na stojato postaveného obdĺžnika, u ktorého bočné opierky tvoria do hornej steny zvisle vsadené ihly so zatupeným horným koncom, pričom zástavicová medzera medzi ihlami má šírku 0,2- až 8-násobku vzdialenosti začiatkov ostňov na sebe uložených pier labutienky. Prítlačné lišty môžu byť prepojené tak, že ich konce prečnievajú cez nakladaciu lištu a navzájom sú spojené cez rozpierky pevne alebo rozoberateľne, napríklad skrutkovým spojením. Fixačné teleso môže mať tvar hranola, pričom v strednej časti hornej strany je opatrené priečne umiestnenou fixačnou štrbinou pre fixovanie prítlačných lišt a nakladacej lišty zastrčenej odspodu s perovým pruhom medzi prítlačné lišty. Po bokoch fixačnej štrbiny je fixačné teleso opatrené na jednej strane nakladacou štrbinou pre nakladaciu lištu a na druhej strane výtláčnym výstupkom nakladacej lišty.

Zariadenie na fixáciu perového pruhu podľa vynálezu zabezpečuje veľmi presnú, pevnú a stabilnú fixáciu ostňov pri výrobe labutienky do jedného rovného súvislého pruhu a plne zabezpečuje podmienky pre zaistenie dosiahnuteľných vlastností labutienky. V porovnaní s ručnou výrobou bez zariadenia na fixáciu perového pruhu je výroba labutienky so zariadením podľa vynálezu podstatne menej obtiažna a oveľa produktívnejšia. Zariadenie zabezpečuje rovnobežnosť navzájom spájaných susedných zástavíc stvolov a rovnomernosť uloženia začiatkov ostňov v perovom pruhu, čo je podmienkou dobrých mechanických, estetických, tepelno-izolačných a iných kvalitatívnych vlastností labutienky.

Na pripojených výkresoch je znázornené príkladné prevedenie zariadenia podľa vynálezu a jeho častí, kde obr. 1 znázorňuje nárysný pohľad na zariadenie s rozoberateľne prepojenými prítlačnými lištami a jedným fixačným telesom, obr. 2 znázorňuje pôdorysný pohľad na zariadenie z obr. 1 bez fixačného telesa, obr. 3 priečny rez zariadením s polohou nakladacej lišty v nakladacej štrbine fixačného telesa, obr. 4 priečny rez zariadením v polohe uchytenia nakladacej lišty medzi prítlačnými lištami pre zoši-

tie perového pruhu labutienky a obr. 5 priečny rez zariadením s prítlačnými lištami a nakladacou lištou v polohe pri zošívaní perového pruhu labutienky. Zariadenie je na výkresoch znázornené bez peria.

Príkladné zariadenie pozostáva z rovnej pozdĺžnej nakladacej lišty 10 s profilom na stojato postaveného obdĺžnika, do ktorého hornej steny sú kolmo vsadené dva rovnobežné rady bočných opierok 11, tvorených ihlami so zatupeným koncom. Vzdialenosť radov ihlami je rovná hrúbke jadra pruhu, pozostávajúceho z ostňov súose uložených stvolov perového pruhu. Medzi susednými ihlami v rade je zástavica medzera 13, ktorej šírka je rovná 0,2- až 8-násobku vzdialenosti susedných začiatkov ostňov. Ihly sú rozmiestnené tak, že sú vždy oproti osi zástavicovej medzery 13 protihľadej rady bočných opierok 11. Nakladacia lišta 10 je vyberateľne uložená medzi prítlačnými lištami 20, ktoré majú rovnaký profil ako nakladacia lišta 10 a prečnievajú cez konce nakladacej lišty 10. Prečnievajúce konce prítlačných lišt 20 sú navzájom rozoberateľne prepojené cez rozperky 21 skrutkovými spojmi 22.

Zariadenie ďalej pozostáva z fixačného telesa 30 tvaru hranola, ktoré je na hornej strane v strede časti opatrené priečne umiestnenou fixačnou štrbinou 32 pre fixovanie prítlačných lišt 20 a nakladacej lišty 10 odspodu zastrčenej s perovým pruhom medzi prítlačné lišty 20. Pozdĺž fixačnej štrbiny 32 je fixačné teleso 30 opatrené na jednej strane nakladacou štrbinou 31 pre nakladáciu lištu 10 a na druhej strane pozdĺžnym výtlačným výstupkom 33 nakladacej lišty 10.

Postup práce so zariadením podľa vynálezu je nasledovný:

Do nakladacej štrbiny 31 fixačného telesa 30 sa zasunie nakladacia lišta 10. Do ostňovej štrbiny 12 medzi radmi bočných opierok 11 sa postupne ukladajú ostne pripraveného ozdobjného peria tak, že ostieň sa kladie rubom v pozdĺžnom smere vždy na líc predošlého, pričom začiatky ostňov sú navzájom posunuté pri rovnakom smere orientácie slabších koncov ostňov. Po naložení stvolov na celú nakladaciu lištu 10 sa zhora na nakladaciu lištu 10 nasunie sústava prepojených prítlačných lišt 20, ktoré sklopia vetvičky zástavíc perového pruhu. Celok sa vyberie z nakladacej štrbiny 31 a na rovnej podložke sa nakladacia lišta 10 zatlačí medzi prítlačné lišty 20.

Celok sa potom nasunie na výtlačný výstupok 33 fixačného telesa 30 a vrchná časť nakladacej lišty 10 sa spomedzi prítlačných lišt 20 rovnomerne povysunie. Nakoniec sa prítlačné lišty 20 pritlačia smerom na steny nakladacej lišty 10 a celok sa zasunie do fixačnej štrbiny 32. Tým je perový pruh pevne a presne fixovaný a pripravený pre nasunutie vodiacej nite nad ostne perového pruhu a zošitie labutienky. Po zošití sa nakladacia lišta 10 spomedzi prítlačných lišt 20 úplne vysunie a z ostňovej štrbiny 12 sa vytiahne hotová časť labutienky. Nakladacia lišta 10 sa znova zasunie do nakladacej štrbiny 31 fixačného telesa 30, koniec hotovej časti labutienky sa nasunie do ostňovej štrbiny 12 na začiatku nakladacej lišty 10. Pokračovanie vodiacej nite sa preklopí na hotovú časť labutienky a znova sa pokračuje, ako už bolo popísané v predošlom ukladaní stvolov na nakladaciu lištu 10 atď., až do vyhotovenia labutienky s potrebnou dĺžkou.

PREDMET VYNÁLEZU

1. Zariadenie na fixáciu perového pruhu pre výrobu labutienky so stvolami alebo zástavicou, opatrenými časťami stvolov uloženými v jednej línii, vyznačujúce sa tým, že pozostáva z rovnej alebo oblúkovitej nakladacej lišty (10), ktorá je na hornej strane opatrená v pozdĺžnom smere umiestnenými prilahlými radmi z nakladacej lišty (10) vystúpených bočných opierok (11), medzi ktorými je ostňová štrbina (12), pričom medzi prilahlými bočnými opierkami (11) sú zástavice medzery (13), ďalej z dvoch rozoberateľne alebo nerozoberateľne navzájom prepojených a s nakladacou lištou (10) v mieste spojovania ostňov súosých prítlačných lišt (20), medzi ktorými nakladacia lišta (10) vyberateľne umiestnená a z aspoň jedného fixačného telesa (30) s elementami, napr. štrbinou, výstupkom, zvierkou a podobnými pre uchytenie nakladacej lišty (10) a/alebo prítlačných lišt (20) s perovým pruhom.

2. Zariadenie na fixáciu perového pruhu

pre výrobu labutienky podľa bodu 1, vyznačujúce sa tým, že nakladacia lišta (10) má profil na stojato postaveného obdĺžnika a bočné opierky (11) sú tvorené do hornej steny zvisle vsadenými ihlami so zatupeným horným koncom, pričom zástavica medzera (13) medzi ihlami má šírku 0,2- až 8-násobku vzdialenosti začiatkov ostňov na sebe uložených pier labutienky.

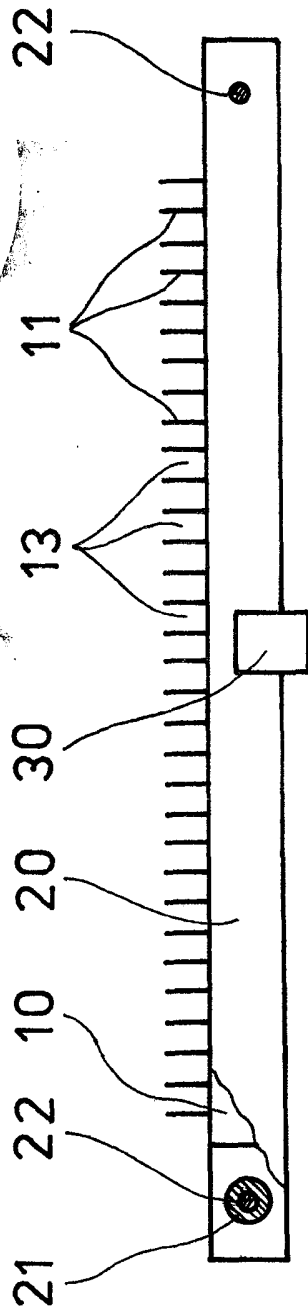
3. Zariadenie na fixáciu perového pruhu pre výrobu labutienky podľa bodov 1 a 2, vyznačujúce sa tým, že konce prítlačných lišt (20) prečnievajú cez nakladaciu lištu (10) a navzájom sú spojené cez rozperky (21) pevne alebo rozoberateľne, napríklad skrutkovým spojom (22).

4. Zariadenie na fixáciu perového pruhu pre výrobu labutienky podľa bodov 1, 2 a 3, vyznačujúce sa tým, že fixačné teleso (30) má tvar hranola a na hornej strane je opatrené v strednej časti priečne umiestnenou

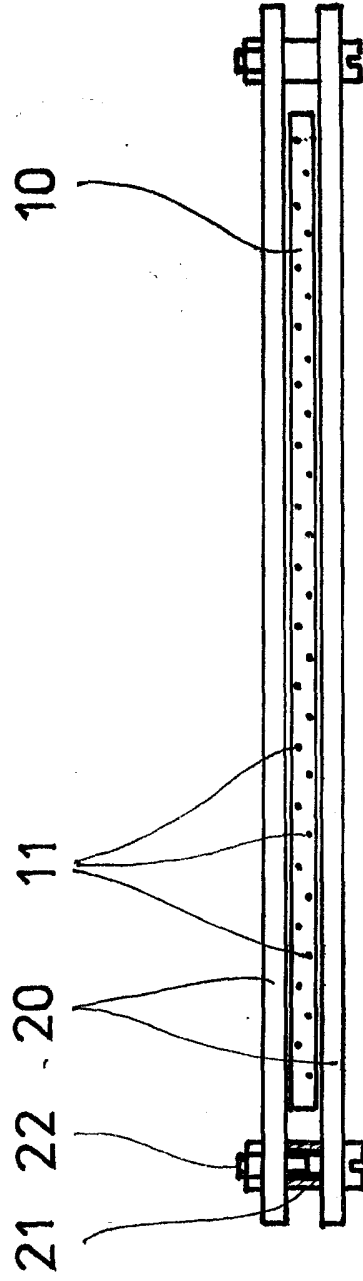
fixačnou štrbinou (32) pre fixovanie prítlačných líšt (20) a nakladacej lišty (10) zastrčenej odspodu s perovým pruhom medzi prítlačné lišty (20) a po bokoch fixačnej štrbiny (32) je fixačné teleso opatrené na jed-

nej strane nakladacou štrbinou (31) nakladacej lišty (10) a na druhej strane pozdĺžnym výtlačným výstupkom (31) nakladacej lišty (10).

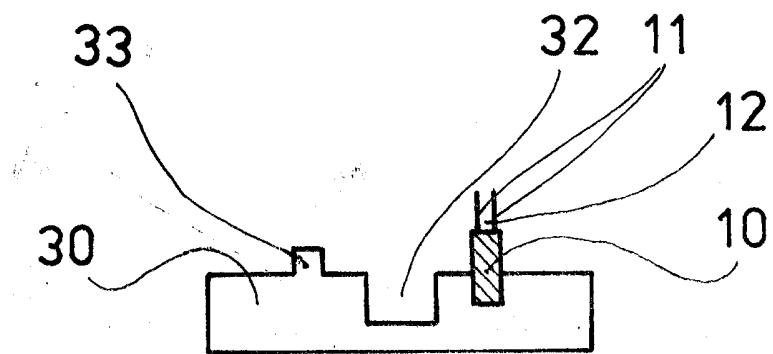
5 listov výkresov

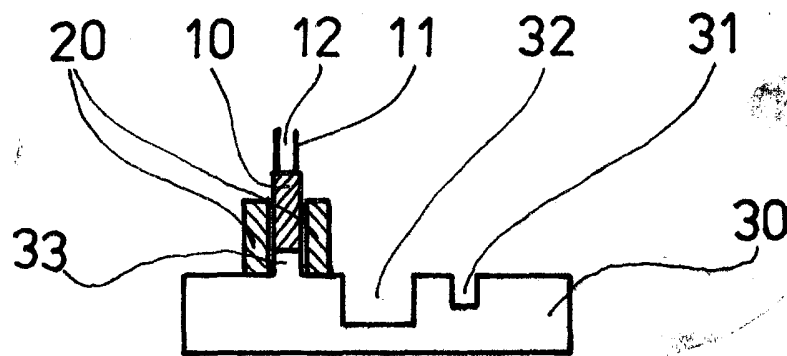
OBR. 1

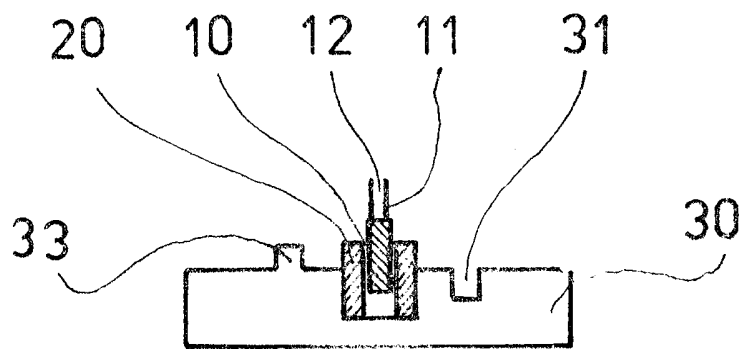
OBR. 2

OBR. 3

0BR. 4

OBR. 5